

I

El fred hivernal semblava haver aturat el temps en aquell indret tan remot. No era la típica gelor de finals de desembre, aquella que deixava caure gairebé a diari una desfilada de flocs de neu que emblanquien tot el paisatge pirinenc, sinó que semblava esmunyir-se per cada forat de la pell, cada escletxa de les roques, cada solc als troncs dels pins. Un fred insidiós i de subsistència parasitària. I semblava haver-se colat també per les descosides costures de l'abric de l'Alexandre, qui es recargolava de dolor sobre si mateix tot buscant alguna font de calor mínimament reconfortant que fes menys insofrible aquell calvari. Malgrat estar maleint per dins seu aquell tortuós viatge en un racó de l'interior del carruatge, no va poder evitar enviar una mirada de misericòrdia al conductor del malmès vehicle, el qual semblava sentir autèntic patiment fora de la cabina on l'Alexandre es trobava. Per no parlar dels cavalls, ara sotmetent-se a un autèntic repte de persistència i voluntat per poder enfilars la pesada andròmina per aquell maltret camí, si és que el saber general el podia concebre com a tal.

Feia unes set hores que havien partit de Renardille, una població francesa situada a pocs quilòmetres del límit de la frontera, al peu dels Pirineus, i en cap moment s'havien aturat, per tal d'arribar a la vil·la de Corblanc abans no es fes fosc. No deuria quedar molt, doncs estaven pràcticament a l'alçada dels núvols, i les condicions extremes dels cims pirinencs no eren receptives a albergar vida, menys un poble sencer habitable.

L'Alexandre no tenia massa informació sobre el seu destí, només que amb prou feines arribava als cent habitants i que tots ells estaven més incomunicats amb el món exterior que els monjos tibetans que habiten els monts perduts de l'Himàlaia. Potser no era el destí ideal, però sempre havia tingut curiositat sobre com seria la vida allunyada de les grans civilitzacions, i si realment es podia percebre entre els murs d'aquelles serres verges una millora de la qualitat de vida, estant completament aïllat de les últimes notícies sobre els avenços tecnològics, l'expansió del Trade Union Congress per tot el continent, la relació actual dels països occidentals amb la Sublim Porta dels otomans... l'Alexandre havia viscut llarg temps sotmès per voluntat pròpia al carrusel de primícies que arribaven recent fornejadades del voltant del globus. Sempre havia cregut que els canvis en el motor econòmic del món a partir de l'aparició de la indústria serien cabdals en els successos que d'ara en endavant marcarien el curs de la humanitat, i que si no eren controlats pels "poderosos", ben aviat s'esdevindria una catàstrofe irreparable. No era una persona d'aquelles que veu el got mig buit, però preferia no esperar-se'l mai mig ple i que la sequera l'agafés amb la gola aspra. *Alimenta el teu coneixement, i el món et cuidarà. Descuida'l, i el món et devorarà*, solia citar com a màxima el seu professor preferit, Pièrre Olaphe, quan l'enxampava distret, contemplant una dimensió paral·lela per alguna finestra de l'aula de la universitat. Finalment, el poder coactiu d'aquella espècie de cerimònia havia convertit l'Alexandre en un home previsor, que es valia per si mateix, i especialment recelós amb qualsevol mínim indicatiu que s'allunyés de l'estrictament entès com a normal. Els esquemes cognitius que es volien instal·lar

de forma permanent a la seva ment, però, no podien desterrar la curiositat innata que sentia per tot el que li resultava desconegut.

L'Alexandre encarnava el prototipus ideal de l'home romàntic, sense aquella imperiosa necessitat, a vegades de caràcter masoquista, que tenien d'impregnar tot d'un caràcter inhòspit i melancòlic: ell no era més que el fruit de la combinació en la justa proporció de tafaeria, intel·ligència, passió reservada, i l'acceptació de que el paper d'un home en la vida era el d'observador del pas del temps, interferint el menys possible en els afers no estrictament arrelats a la seva persona, i comportant-se com un convidat en aquell escenari tants cops recorregut però a la vegada tant insòlit i desconegut. Era un fantasma tímid, que no aspirava –no pas per falta de talents- a més que gaudir del privilegi de recórrer els camins que li deparava el destí, fent l'existència més senzilla als que ho necessitessin i refusant tot allò que no fos imprescindible. Potser per això va abandonar tot el que havia sembrat durant vint-i-cinc anys que feia que habitava el món. Potser va ser aquest el motiu de que, un cop aconseguida la titulació, l'Alexandre no va voler saber res més del món en el que s'havia hostejat durant tota la seva vida. Va abandonar la seva habitació a la pensió més pobra de París, va vendre tot allò que li pertanyia i que no es podia endur en l'única maleta que el seguia com a acompanyant de viatge i va enfilarse al primer tren que passava per l'estació. I així va començar la seva travessia cap a un dels milers de pobles que no val la pena ni esmentar al mapa, sense que ningú dels seus coneguts pogués esbrinar què se n'havia fet d'aquell jove solitari que semblava arrossegar la càrrega d'uns

misteris indesxifrables.

*

*

*

Els tons d'acer, cendra i sang presidits per una estela escarlata reflectien el joc del Sol amb els cirrus que fregaven l'horitzó. La nit estava al caure, i el conductor encara no havia donat cap senyal de divisar Corblanc. L'Alexandre va treure el cap per la finestra, convidant els seus cabells ondulats i el seu rostre repelat pel fred a la dansa de colors que ofería aquell paratge natural. Les vistes eren completament captivadores, bucòliques, s'atreveria a dir l'Alexandre. Ja havien deixat enrere aquella pendent tan forta que havia dut els cavalls a realitzar un esforç que posava en evidència la bravor de la seva espècie, i ara el camí era més agraït, però igualment inestable. El paisatge era una hipèrbole de bellesa, però només es va concedir un fugaç instant abans de tornar a arraulir-se a l'interior del vehicle per contemplar aquell espectacle, que recordava a una enlluernant rosassa pròpia d'una catedral gòtica. Ara quedava a banda i banda del sender un mantell inert de blanc, esquinçat pels arbres i roques que en sobresortien. Ja quedava enrere la vall tota nevada que tant havia costat creuar, i finalment semblava que el periple era a tocar del seu fi, a mesura que les ombres s'allargaven i de que va deixar de tenir la sensació que, d'un moment a l'altre, el carro es desprendria de les juntes que l'unia amb els cavalls i cauria muntanya avall. El terreny ara era pràcticament pla, i el ritme, molt més tranquil però dificultós, a causa de la neu.

Va ser llavors que es van sentir dos cops a la part oposada del carruatge, que van sobresaltar el jove

llicenciat. Era el conductor:

—Em sembla que ja estem pròxims a la vil·la de Corblanc, senyoret. Però encara no la veig —va dir amb una veu encongida però poderosa a causa del fred.

—D'acord, gràcies. Però deu quedar ben poc, en comparació al que portem, no?

L'home va emetre un so que l'Alexandre va interpretar com de burla. Deuria pensar: «*Sembla mentida que tinguis més pressa en arribar que jo, que tinc neu i glaç fins a l'ànima*».

—Sí, sí, però em fa l'efecte que arribarem ben entrada la nit. Faci'm el favor d'obrir la bossa de cuir del seient del davant i doni'm la torxa —va contestar.

Acte seguit, la seva veu va adoptar un to tallant i afegí:

—Deixi la resta en pau.

Obedient i aplicat com tot jurista que ha passat un grapat d'anys sumit en l'aprenentatge de la llei, va incorporar-se per poder arribar a estirar amb el braç el sac gegantí i ben farcit. Després de desfer el nus, va extreure'n un pal gruixut però bastant malmès per l'ús, rematat amb unes anelles oxidades de ferro a un dels extrems que envoltaven un feix de cordes recremades. Va enretirar la cortina, i va atansar la torxa al xofer, que sense girar-se va estendre la mà i la hi va arrabassar. Mentre amb una mà duia les cordes, va furgar amb l'altra per la butxaca del seu abric fins trobar un solitari misto; la torxa, entre les cames. Amb un ràpid moviment va arrancar una guspira de llum en la penombra a la que tot el paisatge s'havia submergit en qüestió de minuts, i en

un instant en va sorgir la flama, projectant un orb de llum al llarg de l'inacabable camí que s'estenia al seu davant. De seguida que va veure que no tornaria a parlar amb el cotxer fins que el necessités, va estendre de nou la cortina, que l'aire feia onejar com un fantasma, i retornà a la seva posició fetal. No n'estava segur, però li va semblar haver vist el camí esquarterat per un mur de pins gegantins tan dens que privaven fins i tot de la llum de la Lluna, incomptables a causa de la maror d'ombres que jugava amb la seva percepció. Encara que l'Alexandre mai seria capaç de reconèixer-ho, un calfred que delatava la seva por, causat per quelcom més que les baixes temperatures, el va recórrer des de les ungles dels peus fins el cabell més llarg del seu serrell. Electritzant. Fantasmagòric.

El lapse de temps que va seguir des de llavors adoptà un caràcter oníric, fruit d'una ment que necessitava fugir de les quatre parets gelades en què estava estancat el seu inquiet des de bon matí. L'Alexandre va començar a jugar amb el seu cabell, estirant-se els rínxols, veient fins a quina alçada del nas podien arribar. Es gratava els quatre pèls de la barbata i la papada, es passava els dits pels llavis blavosos i ensangonats a causa dels talls, fins i tot va imaginar-se que era el mateix Berlioz dirigint una orquestra amb els braços. Quan la seva imaginació no va donar més de si, es va enfonsar encara més en aquells taulons de fusta folrats amb roba que servien com a coixí. Es va abandonar a la pesadesa dels ulls que no volen seguir oberts, però el dolor causat pel fred li impedia conciliar el son. I va romandre en aquell estat de Limbo indecís, mig en un món i mig en l'altre, la seva ment aguantant sobre la corda fluixa que és el pas previ al son,

enfonçant-se poc a poc en ell i essent estirat de volta al món real cada cop que l'aire es filtrava a l'interior de la cabina, etzibant-li una fuetada sobtada. Mentrestant, la nit havia engolit el paisatge pirinenc i el carro avançava solitari i a les tentines, guiat per la pobra llum de la torxa que sostenia fermament el xofer, com un estel fugaç a la deriva del firmament. Rere seu deixaven un rastre de petjades intel·ligibles, el sotragueig constant del carro arrossegat pels corsers i un sentiment deixat d'incertesa en la penombra.

II

L'Alexandre va desistir finalment d'intentar dormir. Estava més pendent d'evitar la hipotèrmia que de deixar-se endur pel cansament, així que va seure correctament al banc, amb l'esquena recta contra la paret i els genolls contra el pit. Intentava transmetre's calor fregant les mans amb insistència per tot el cos. Al cap d'una estona, va començar a respirar amb normalitat i els llavis van deixar de tremolar-li de forma descontrolada. Els passos dels cavalls seguien sonant a l'altra banda de la cabina, i podia endevinar la silueta del conductor impassible davant la impenetrable foscor del camí que intentava descobrir a mesura que la torxa li il·luminava una fracció més del llarg recorregut que havien iniciat quan el sol encara estava llevant-se. No va reparar fins llavors que aquell home, malgrat estar suportant una situació que hagués fet rendir-se a molts d'altres, seguia mantenint la seva postura ferma, guiant amb la mà dreta les corretges dels cavalls i amb l'altra sostenint la torxa en alt. Com si fos ell qui fes acovardir les ombres i el clima que tenallaven la voluntat de l'Alexandre, cedint-li el pas per arribar fins aquell poble que al jove li començava a semblar utòpic.

Va ser llavors que el moviment vacil·lant del carruatge va estabilitzar-se i les rodes van poder seguir un traçat llis i sense pedres ni arrels que les poguessin alentir. Sense treure el cap per la finestra, va creure distingir un segon punt de llum, molt més petit i llunyà que la torxa del xofer. Aquest es va anar expandint, i a mesura que creixia, altres punts es reproduïen en la tela esquinçada de la cortina. Just quan anava a cedir a la curiositat i l'esperança i disposar-se a obrir la porta, el

conductor se li va avançar:

—Ja hem arribat, senyoret.

Va sospirar, no sabia si d'alleujament o de ràbia continguda per aquella odissea infernal que havia hagut de patir per arribar al seu destí.

—Molt bé, vaig preparant-me —va contestar amb una veu cansada, que només pensa en assaltar el seu destí i abandonar-se a l'esgotament.

Al cap de pocs minuts disfressats d'hores, el so de les ferradures picant contra el terra va cessar, després d'acompanyar-los durant tot el trajecte. Va ser llavors que, després de molt de temps, va poder gaudir del silenci, tantes vegades ignorat però tantes altres anhelat. Un silenci que s'agraïa com el Sol en un dia trist, tot i que a la vegada adquiria un caire més inquietant, ja que demostrava que estaven en un paratge aïllat... s'atreviria a dir que també hostil.

El cotxer va aixecar-se amb lentitud, encara aguantant la torxa i les regnes. Tenia les cames inflades i pesants després de no poder-les estirar durant tantes hores seguides, i va tenir la sensació que no el podrien sostenir. Després de tensar els genolls durant uns segons, va notar una sensació tibant, senyal de que la sang tornava a circular amb fluïdesa. Va descendir del carro amb un salt sorprenentment àgil a jutjar per la seva constitució, robusta i imponent, i va plantar-se davant la porta de la cabina on s'havia estat el seu client tremolant de fred com un cadell abandonat. Va esperar de forma impassible mentre l'Alexandre s'arreglava i agafava la maleta, i en creure que això no comportava més d'uns segons però veient que no sortia, va obrir la porta bruscament, deixant

que l'aire gèlid de la muntanya envaís l'interior. L'Alexandre s'estava pentinant els cabells bruns i entre passada i passada de mans s'intentava posar bé l'abric. Bé semblava que anés a un casament, més que no pas a un poblet, de nerviós que semblava. El conductor observava encuriós el noi, que gairebé no havia reparat en la seva presència i seguia fent aquell estrany ball, donant voltes sobre si mateix dins el carro i agitant les mans en totes direccions, comprovant que no s'oblidés res i que estava presentable.

—Si *mademoiselle* em fes l'honor de sortir, ja estem a les portes de Versalles —va burlar-se'n sarcàsticament el conductor amb la mateixa veu esguerrada, qui no tenia cap ganes d'estar-se per l'infantilisme d'un carallot.

—Sí, sí, és que porto documents molt importants a la maleta i alguns els he tret per distreure'm durant el viatge, i ara no sé pas si els he guardat tots. Perdre'n un de sol seria una tragèdia i duria de cap l'Administració —va respondre tartamudejant i amb veu tremolosa.

El conductor no va variar gens ni mica el seu posat amb un deix de menyspreu:

—No crec que l'Administració li enviï un tribunal castrense per extraviar un paperet del jutjat de pau. Vostè realment creu que se les miren, les notificacions dels casos que passen al límit de la frontera? El més segur és que no arribi ni a França ni a Espanya, que com molts altres afers massa mundans per la burocràcia de dalt, s'acabi ignorant i destruint amb el temps qualsevol prova de que va existir tal cas. Mentre no s'acabi destinant a netejar segons quina part del cos de segons quina personalitat... doni's per satisfet.

L'Alexandre va baixar amb cura del carro, recolzant-se amb una mà a la porta i amb l'altra aguantant amb ferma la maleta però amb evidents dificultats pel seu pes, ja gastada dels cantons i amb un parell de pegats que servien de testimoni dels anys que deixava enrere.

—Això no és la meva feina. Jo duc els casos, els resolc, els tramito i el que passa després no és cosa meva. Només m'interessa fer bé el que m'ha estat encarregat —va contestar, sense mirar-lo als ulls.

El conductor va prémer els llavis i va decantar el cap, en senyal d'aprovació del seu argument. Acte seguit el seu client va comprovar que les seves sabates s'havien enfonsat uns centímetres en la neu, ocultant pràcticament els peus. Va suposar que a sota hi hauria fang, doncs va notar una sensació humida i llefiscosa tant bon punt va disposar-se a caminar en direcció al poble.

Corblanc feia honor al seu nom: malgrat no podia distingir més enllà de les tres primeres cases per culpa de la boira, totes elles guarnien el seu terrat amb un bon gruix de neu, i unes fines estalactites regalimaven cap avall, aconseguint unes formes còniques realment belles. Segurament degut al clima i els pocs recursos, els seus residents havien encertat en construir-les totes de fusta, ennegrida després de suportar el pas de tantes vides. Es podia fer una idea de quantes cases hi hauria realment gràcies als punts de llum groguenca que s'escapaven pels finestrals i actuaven com fars pels transeünts perduts en la majestuositat de les muntanyes, els mateixos que havia vist quan la seva odissea en carro estava a tocar del final. L'estructura del poble era ben senzilla, amb un carrer d'una amplària generosa sense asfaltar que el creuava, el

que feia que semblés una trinxera enfangada entre les dues bandes del poble en les que s'aglomeraven les edificacions. Aquesta via no faria més de dos-cents metres, si arribava. Al fons de tot d'aquesta, hi havia un edifici el doble de gran que qualsevol altre, però que de fet, no seria més gran que qualsevol caseta d'un burgès mediocre de París. Per les banderes que dansaven guiades pel vent, totes fetes esquinçalls i de les quals ja no es podia reconèixer quina Administració o localitat representaven, va deduir que seria el consistori.

El vent xiulava entre els carrerons que separaven les diferents finques, i era la única veu sonant en aquella necròpoli urbana. De tant en tant, s'unia al seu monòleg el cruixir de les branques dels pins i avets que abalançaven amenaçadorament les seves ombres capaces de cobrir mitja vil·la, i després retrocedien esperant una nova ventada. No era un aire tempestuós, però sí constant, que venia acompanyat d'un xiuxiueig indesxifrabable, un secret que es diu a cau d'orella però que tot i així no s'entén. Aquell aire místic s'havia apoderat del poble i tot Corblanc s'havia deixat endur per les seves paraules incessants però suaus que convidaven a l'asserament i l'onirisme. I més enllà, com una estampa sobre els núvols de cotó, despuntaven els cims insuperables dels Pirineus, però sempre agenollats davant la singular bellesa de la Lluna. La resta del paisatge la composava el mur infranquejable dels pins que mai deixarien aquella vessant de la muntanya que antany havien conquerit. Tota la vista era un quadre inert, petri i inexpressiu, com una fotografia presa anys enrere, però que a la vegada cada un dels seus elements semblava intentar cridar que en ells encara hi havia vida.

L'escenari en que tindrien lloc els propers anys de la seva vida no podia ser més ruïnós per l'Alexandre. No podia ser més fantàstic. La solitud de la muntanya, l'aïllament dels excessos mundans, el recolliment en l'essència d'un mateix, el reduir l'existència més gran abastable en petits treballs que puguin satisfer en igual mesura, el descobriment de sentiments ocults que recobririen la seva plenitud després de rebutjar l'embaforada plata de plaers i somnis de l'aclaparador segle XIX. Encara tenia aquella sensació de pessigolleig a l'estómac i uns batecs contundents i pausats s'allotjaven al seu cor, d'ençà havia abandonat la seva ciutat natal per embarcar-se a un destí que no constituïa una finalitat en si mateix, sinó una via d'escapada, el seu refugi de la marea moderna que estava engolint el món tal com s'havia concebut fins llavors. Recordava que, quan va rebre el títol que l'acreditava oficialment com a advocat, va sentir que davant seu s'obria un abisme de dubte, més que no pas un enramat de camins a descobrir. La seva carrera l'havia mantingut distret uns anys més després d'acabar els seus estudis bàsics, però a diferència de molts altres, l'escollir la universitat en comptes del treball no va ser una alternativa premeditada. Inèrcia, es podria dir. Un cop iniciada una cosa no es pot deixar fins el final, però quan s'obre l'última porta i l'estança és buida, ja és massa tard per recular. Havia omplert aquells últims anys amb una matèria que no li aportava res més que una falsa sensació de saviesa i experiència, però en el fons sabia que cap branca del coneixement ho faria. Encara no havia tastat la delícia de trobar un motiu existencial, una meta que l'il·lusionés i l'impulsés a enfrontar-se amb els reptes que la vida depara. No, l'Alexandre es va conformar amb satisfer les expectatives

que es tenien d'ell, va enorgullir els seus pares, els quals van enviar una carta de felicitació des de la seva residència als afores de París; així com el professorat de l'institut i el seu professor model, l'Olaphe. I ara era allà, en aquell racó del món on anys enrere algun il·luminat va decidir establir-hi una vil·la, i quatre ramaders més s'hi deurién afegir, per acabar formant un municipi que mereix menys tinta i esment que les estrelles que no es veuen al firmament.